

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Christus' raad

Ik raad u, dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uwe ogen met ogenzalf, opdat gij ziende moogt worden.

Openbaring 3:18

Christus komt hier tot de Laodicezen als een koopman en raadt hen, in hun armoede, naaktheid en blindheid, die zij niet kennen, van Hem te kopen goud, beproefd komende uit het vuur, opdat zij rijk mogen worden. Dat goud is geen klatergoud, neen, het heeft eeuwigheidswaarde. Dat goud is het geloof, het oprechte, zaligmakende geloof. Koopt ge nu met goud in het dagelijks leven alles, met het goud des geloofs verkrijgt ge de schatten des hemels, ja Christus zelf. Zie, waar ge dit goud des geloofs bezit, hebt ge de zaligheid, omdat het de Zaligmaker aankleeft; doch waar het ontbreekt en men geen deel aan Christus heeft, heeft men evenmin deel aan de verlossing door Zijn bloed. Immers, zonder geloof is het onmogelijk om Gode te behagen. En nu zult ge begrijpen waarom het echt goud moet wezen, in het vuur van de smeltkroes beproefd. Want er is zoveel nabootsing van dat oprechte geloof, zoveel geloof dat het stempel des Heiligen Geestes mist en dat dus de ziele Christus niet inlijft. Er is zoveel wat zich aandient als geloof, wat toch geen geloof is, omdat het niet geboren is daar, waar het vuur van Gods gerechtigheid in de weg der ontdekking doet roepen om genade. Het komt niet uit de smeltkroes. Daarom, gij die van geloof spreekt, onderzoek uzelf toch nauw, of het wel het goud is

van de echte stempel, het goud uit de goddelijke smeltkroes, als een genade-gift, van Hem, verkregen door de Heilige Geest. Al het andere goud laat u buiten Christus en zal u eens ontvallen.

De Laodicezen waren rijk in eigen oog, maar zij waren zo arm dat zij zelfs naakt waren, hoewel zij meenden bekleed te zijn met het deugdenkleed dat zij zichzelf geweven hadden. Maar voor de Heere zijn alle dingen naakt en geopend. Onder het vrome, godsdienstige, christelijke gewaad zijn voor Zijn heilig oog hun hoogmoed, hun wereldsgezindheid, hun vleselijkheid, hun zelfzucht, hun ongeloof en onbekeerlijkheid niet verborgen. Dat is hun schande en is een gruwel in des Heeren oog. Maar nu raadt Christus hen, dat zij – hunne schande bekenende – van Hem kopen witte klederen, opdat zij mogen bekleed worden en de schande hunner naaktheid niet geopenbaard worde. O, naakt te zijn en het niet te weten, is dat niet ontzettend? En dat geldt van een ieder die nog onbekeerd is. En hoevelen zoeken om door de werken der wet gerechtigheid te worden. Is dat misschien uw kleed waarmee gij u bedekken wilt, dat gij liefde hebt tot het volk hetwelk God vreest? Dat ge een begeerte hebt om des Heeren dag te heiligen? Dat ge een vermaak hebt in het lezen van Gods Woord? Steunt en leunt ge misschien daarop dat ge wel eens weent over uw zonden? Zeker, het zijn dingen die gekend moeten worden zal het wel zijn, maar op zichzelf genomen kunnen zij onze bedekking niet zijn. Dat is geen grond voor de eeuwigheid. Alleen het witte kleed der gerechtigheid van Christus, dat bedekt van het hoofd tot de voeten

toe, kan ons steunsel zijn. Door die bedekking is het doemwaardig schepsel geheel rechtvaardig en rein in het oog Gods, als had het nimmer enige zonde gedaan. Met dit kleed bekleed mogen arme naakte zondaren aanzitten aan de maaltijd van de bruiloft des Heeren.

Om dit nu te verstaan en overtuigd te zijn van de onmisbaarheid van het goud en de klederen die de Heere Jezus biedt raadt Hij de Laodicezen aan hun ogen te zalven met ogenzalf, opdat zij zien mogen. Zij waren blind. Met al hun ophef over hun kennis en hun redeneringen over de godsdienst was het éne nodige voor hen verborgen. Hun eigen wijsheid was de blinddoek die het hun onmogelijk maakte de juiste toestand te onderscheiden. Zij zagen niet dat zij ellendig en jammerlijk, arm, blind en naakt waren. En nu wil die dierbare Christus dat zij het zien en raadt hen het geneesmiddel te gebruiken dat ook Hij alleen kan aanbieden. Dat zij acht geven op Zijn Woord en bidden om Zijn Geest, opdat zij zien hoe groot hun zonde en ellende zij, hoe arm en naakt zij in hun schande daar liggen voor God, maar óók mogen zien dat het alleen de ontfermingen Gods zijn die hen kunnen behouden. Zij moeten alles verliezen om Hem te gewinnen.

Vindt ge dat geen ruim aanbod van genade en zaligheid, als een naakte zondaar wordt gesteld voor het geschenk van dat kostelijke goud, beproefd komende uit het vuur en die witte klederen, opdat de schande hunner naaktheid niet geopenbaard worde? Zoudt ge dan niet begeren die ogenzalf, het ontdekkend en vertroostend licht des Heiligen Geestes, opdat er begeerte kome naar dat goud des geloofs en dat lieblanke kleed van Christus' gerechtigheid? Ze is alleen te verkrijgen in die hemelse heilsapothek van Koning Jezus! En dat om

niet. 't Is louter genade. Vindt ge dat geen rijk Evangelie? Een kleed om uw schande te bedekken voor tijd en eeuwigheid?

Goud des geloofs: een pasmunt voor de eeuwigheid! En dat alles om niet! Het is des Vaders lust, dat Zijn Zoon Zijn bruid zal bekleden om haar als een reine bruid Hem, de Vader der lichten, voor te stellen. Zie, op de markten des levens geldt dat degenen die het meeste geld hebben ook de beste kopers zullen zijn. Maar op de markt van vrije genade gaan de armen voorop. Zalig zijn de armen van geest, zalig de hongerenden en de dorstenden, zalig de treurenden over hunne zonden.

Er werd er nog nooit één van Jezus' genadetroon teruggezonden of afgevoerd. Ja toch! Rijken worden ledig weggezonden, maar armen worden met goederen vervuld. O, hemelse Koopman, wat zijt Gij goed, barmhar-

tig en genadig! Wat heerlijke koopwaar: beproefd goud, witte klederen en ogenzalf om te zien. En dat alles om niet, uit vrije genade! Leer ons, dat heerlijk goed van U te kopen.

Wijlen Ds. N. de Jong

Van de administratie

Hartelijk dank voor de in de afgelopen twee weken ontvangen opgaven van nieuwe abonnees en de gedane giften van in totaal f. 284,-. Ook werd voor de Rehoboth school in Dundas, Canada f.1.000,- ontvangen van de Chr. Geref. Kerk te Vianen, f 100,- van de Chr. Geref. Kerk te Meerkerk en f. 50,- van een abonnee.

Wij verwachten vele abonnees te zien op de D.V. komende ontmoetingsdag op Urk en hopen op een gezegende dag.

Met vriendelijke groet, P.J. Boers

Van de redactie

Inhoud.

In dit nummer van ons blad treft u een meditatie aan van wijlen ds. N. de Jong over Openbaring 3: 18. Ds. Tanis schrijft in zijn vervolgartikel beharzenswaardige zaken over de geest van aanpassing met name wat het zingen van allerlei liederen betreft. Terecht wordt gesteld dat we jongeren behouden en buitenkerkelijken bereiken met het Woord des Heeren. Ds. J.H. van Dijk begint een serie getiteld: "ICT wat moeten wij er mee?" Hij kondigt tevens het verschijnen van een boek aan ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van de Chr. Geref. Kerk Maranatha op Urk: "Om het vaste fundament." We schrijven zelf verder over "Vrouw en ambt."

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

D.V. Zaterdag 29 september op Urk in de Pnielkerk, Vlaak 10. In verband met de markt die op zaterdagmorgen gehouden wordt kan de ontmoetingsdag niet in de Eben-Haezerkerk gehouden worden. De Pnielkerk bereikt u door als u van de grote weg bent afgeslagen richting Urk daarna de afslag Domineesweg rechtsaf te nemen. Dan komt u over een brug, daar gaat u rechtdoor en blijft de weg volgen totdat u bij een rotonde komt (u volgt dan ook tot die rotonde steeds de bordjes Koningshof, partycentrum de Boer). Daar gaat u rechtsaf en staat de kerk aan uw rechterhand.

Aanvang 's morgens half 11.

Sprekers: Ds. M. Vlietstra en ds. L.W. van der Meij. Pauze van 12- 14 uur.

Sprekers 'smiddags: Ds. A. v.d. Weerd en ds. M. van der Sluys.

Een gemeentelid heeft toegezegd met een viskraam bij de kerk te staan. Er is dus vis te verkrijgen. Ook ligt het in de bedoeling dat er een boekenstand zal zijn. We hopen weer vele bekenden te mogen ontmoeten, maar daarnaast bent u uiteraard ook hartelijk welkom als u nog nooit geweest bent. Het Woord Gods staat centraal, maar de onderlinge ontmoeting is ook van belang en in de pauze of na de samenkomst hebt u een mooie gelegenheid Urk in te gaan. De samenkomst wordt dus in de nieuwe kerk gehouden, die u dan tegelijkertijd kunt zien. We hopen op een goede en gezegende ontmoetingsdag.

Verschijningsdata volgende nummer.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. weer gewoon over 14 dagen verschijnen. Copy graag binnen de donderdag voorafgaande aan de verschijningsdatum, dus 13 september.

AvH.

Om het vaste fundament

Op dinsdag 4 september jl. mocht de Christelijke Gereformeerde Kerk 'Urk-Maranatha' de mijlpaal van haar 25-jarig bestaan bereiken. Het zal niet zo vaak gebeuren dat een gemeente daar aandacht voor vraagt. Toch geeft de ontstaansgeschiedenis van onze jonge gemeente daar wel alle aanleiding toe. Niet om in de belangstelling te komen, maar om de daden des Heeren te gedenken (Ps. 77:12). Bijzondere omstandigheden noopten 26 uit het ambt gezette ouderlingen van de Gereformeerde Kerk ter plaatse

ruim 25 jaar geleden ertoe om aansluiting te zoeken bij de Christelijke Gereformeerde Kerken. Zij werden gevolgd door ruim 900 leden van de Gereformeerde Kerk. Op 4 september 1976 vond de instituering plaats, naast de al bestaande Eben-Haëzer gemeente, waar indertijd Ds. A. Baars stond, die ook veel voor de gemeente in haar ontstaansperiode heeft mogen betekenen. Nu 25 jaar later bestaat de Maranathagemeente uit ruim 3000 leden, waarvan méér dan de helft jonger is dan 25 jaar. Mede op grond daar-

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-8509558.

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,75 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

van, om de jongeren te informeren over het kerkelijke leven, leek het de kerkenraad goed om de geschiedenis van Urk-Maranatha in een gedenkboek vast te leggen. Immers alleen in het verstaan van het verleden, kan het kerkelijke heden gekend worden en wat niet minder belangrijk is ook de verantwoordelijkheid t.a.v. de toekomst ter harte worden genomen. Daarnaast waren er nog andere redenen om deze recente kerkgeschiedenis vast te leggen en te bewaren voor het navolgende geslacht. Eén daarvan is o.a. om duidelijkheid te scheppen in de langdurige geruchtenstroom, die sinds het ontstaan van een tweede christelijke gereformeerde kerk op Urk, door de gemeenschap vloeit. Het merendeel van de mannenbroeders, die de moeilijke begintijd bewust heeft meegeemaakt is nog in leven en beschikte over voldoende betrouwbare informatie om de vastlegging van het ontstaan en de ontwikkeling van 'Urk-Maranatha' te kunnen rechtvaardigen. Zij werden niet, zoals wordt beweerd, gedrongen door een geest van scheurmakerij, maar door de liefde tot Gods kerk en het fundament, waarop de Heere Zijn Kerk bouwt en bewaart: Jezus Christus en Dien gekruist! Oók 25 jaar geleden ging het binnen de

Gereformeerde Kerken Synodaal al om het betwisten van de radicaliteit van het Evangelie. De verzoening door voldoening, die geloofend werd. Wie de droeve ontwikkeling van dit kerkverband de laatste jaren heeft gevolgd, weet dat er t.a.v. het rechte verstaan en het belijden van het hart van het Evangelie, niet veel veranderd is. In plaats daarvan is men nog meer van dit bijbels standpunt geweken als in het jaar van ontstaan van 'Urk-Maranatha'. In het gedenkboek dat medio september zal verschijnen en op D.V. 29 september op de ontmoetingsdag op Urk verkrijgbaar zal zijn tegen de geringe prijs van f 19,95, staan vele behartigenswaardige historische feiten. Ook de actuele gegevens ontbreken niet en de tekst is op vele plaatsen geïllustreerd met waardevolle foto's. Voor de liefhebbers van de kleine kerkgeschiedenis een boek dat niet gemist mag worden. In verband met de schaduwzijde van het ontstaan van 'Urk-Maranatha', het heeft geruime tijd een spoor getrokken door allerlei familieverbanden en andere verhoudingen binnen de Urker samenleving, werd slechts op sobere wijze aandacht aan dit 25-jarig jubileum besteed in één van de erediensten op zondag 2 september jl.

Ds. J.J. van Dijk

Aan de Heere gewijd

Wanneer wij het Woord van de Heere lezen, mag wel steeds het gebed zijn: maak dat mijn hart oprecht Uw lessen eer. Want er liggen wat lessen in het Woord van de Heere. We komen onderwijs tegen wat nuttig en nodig is voor ons leven. Ambstdragers worden niet buiten gesloten. Daar dient ook aan gedacht te worden, wanneer we hoofdstuk 12 lezen. De tijd was aangebroken, dat de herstelde muur van Jeruzalem weer in gebruik genomen kon worden. Een bijzonder ogenblik in Israëls historie. Door mensen was de komst van dit moment totaal uitgesloten. Wie zou de stad, de muur kunnen herbouwen. Maar de Heere opende de weg. Hij bewerkte het hart van Kores. Onder aanvoering van Nehemia liet de Heere werken. Er werd hard gearbeid en het resultaat bleef niet uit. De muur kon ingewijd worden. Nu dienen we erop te letten, hoe dit gebeurde. De muur werd de Heere toegewijd. En met de muur de hele stad. De stad met muur vorm-

den de stad van de Heere. De plaats van de Allerhoogste Koning. Niets werd op rekening van de mens geschreven. Alles werd toegekend aan de Heere. Wat tot stand was gekomen, was Zijn gave. Zo werd het gezien, zo werd het beleden. Wij bezitten een kerkgebouw. Is het voor ons Gods huis? Een bijzondere plaats? Zo zou het moeten zijn, want er gebeuren hoogst belangrijke zaken. Het Woord van de Heere wordt verkondigd. Zijn sacramenten worden bediend. Zijn Naam beleden en aangeropen. Eerbied, ontzag, erkenning en aandacht zijn geboden. In onze tijd van vervlakking moet dit dubbel onderstreept worden. Er is verschil tussen het huis van de Heere en onze woning. Dat wil niet zeggen, dat daar alles mag gebeuren. Er staat zelfs, hetzij dat jij eet of drinkt of iets anders doet, het zij al ter ere van de Heere. In huis zijn we aan de geboden van de Heere gebonden. Er is verschil tussen de Zondag en de andere dagen. Maar ze mogen geen

tegenstelling vormen. Dit is niet wet- tisch, geen gebod van de mens, maar het is de wil van de Heere. In onze stijl moet het ook gezien worden, dat wij gaan naar het huis van de Heere. Dat we verschijnen voor het aangezicht van de Heere. Allerlei gesprekken, komend in de kerk mogen er niet zijn. Bezinning op de dienst is geboden. Laten we nagaan wat er gezongen en gelezen zal worden. Het persoonlijk gebed mag niet ontbreken. Onze kleding hoort ook gepast te zijn. Dit is niet overdreven. De stijlloosheid neemt toe. Het moet ons aan te zien zijn, dat we kerkmensen zijn. Men moet kunnen zeggen: die gaat naar de kerk. Als het goed is, gaat er van onze kerkgang een belijdenis uit. In de Schrift komen we het woord wandel nog al eens tegen. En dat heeft betrekking op elke dag. Dus ook op de zondag. Nu is er een woord wat in is en dat is het woord 'aanpassen'. Nu is aanpassen iets anders dan verbeteren. Correcties kunnen in het kerkelijke leven nodig zijn. We hebben wat wijzigingen gekregen. Ik denk aan de orde van de dienst. Het orgelspel is verbeterd. Mede door het aanschaffen van een nieuw uitgebreid orgel. De kwaliteit van het spel is verhoogd. De mogelijkheden om dit te verhogen lagen voor handen. Echter nu wordt er op verschillende plaatsen gesleuteld aan de orde van dienst. Ingang hebben de nieuwe vertaling en de nieuwe psalmberijming. Ze worden gebruikt, maar het einde is niet in zicht. Wat bepaald is door de synode en in de ker- korde is vastgelegd, schijnt niet genoeg te zijn voor de diensten. Men plukt nu reeds allerlei bloempjes en wat aardig is en aanspreekt, wordt gebruikt. Men wil verruiming. Dat dit een achtergrond heeft, staat als een paal boven water. Het geestelijke kli- maat wijzigt zich. De lijn van de vade- ren wordt doorbroken. Er komt op een geest van aanpassen aan een geestelijk milieu van anderen. De band aan het verleden wordt zo doorgesneden. Hoe dacht men over het vrije lied voor de oorlog, en nu? Nu moet alles overgo- ten worden met een gereformeerd sausje. Met de uitspraak: het is toch niet tegen de Schrift? Echter de posi- tieve uitspraak was altijd: is het gebo- den door de Schrift? We moeten niet beginnen bij wat niet tegen, maar naar de Schrift is. Men gaat zo de midden- orthodoxe kant op. Het is niet overdre- ven nog minder overtrokken, maar bezinning op wat christelijk gerefor-

meer is, is dringend geboden. Wie dit nog wil zijn, mag het verleden ook wat de orde van dienst betreft, niet laten liggen nog minder laten vallen. En laten we niet vergeten: wat laat de praktijk bij bepaalde kerken zien? Wat heeft het aanpassen gebracht? Voor de oorlog was er al vuurwerk en wat is er van over gebleven. Laten we niet blind zijn voor de werkelijkheid. De vraag kan zijn: hoe kunnen we de jeugd behouden en de buiten kerkelijken bereiken? Met en door het Woord van de Heere. Duidelijke, positieve, hartelijke verklaring daarvan en het juiste contact in de gesprekken werpen onder de zegen van de Heere vrucht af. Er wordt veel gevraagd van een predikant, bijzonder op de zondag. En dat mag. Het is te vrezen dat dit onder-

schat wordt. Bezinning op en in de praktijk brengen van wat in het boek der psalmen geschreven staat over de dienst van de Heere en het leven van elke dag. De gemeente moet dit merken, en de jongeren verstaan. Dan is er een uitstraling vanaf de preekstoel. Dat heeft op zich met gave of talent niets te maken. Het zal blijken dat de dominee geen vreemdeling is van de genade van de Heere in Jezus Christus. En het daaruit staan voor de gemeente. Dominees zijn voor mij onvergetelijk. Wat mochten ze meegeven. Wat deden ze horen. Wat lieten zij zingen. Naar de tekst, gerichtheid op de tekst. daar kon men het mee doen. Ook in oorlogstijd. Onvergetelijk. Laten we als ambtsdragers daaraan en daarvoor werken.

Ds. M.C. Tanis.

ICT, wat moeten wij er mee?

Het is al weer enige tijd geleden, dat ik als bestuurslid van de Pieter Zandt Scholengemeenschap te Kampen een congres mocht bijwonen, dat geheel gewijd was aan een bezinning op de plaats en het gebruik van de informatie communicatie technologie (ICT) binnen de gereformeerde gezindte. Het was niet voor de eerste keer, dat er binnen het reformatorische onderwijs nagedacht werd over dit boeiende thema, dat vele ethische kanten kent. Van alle eerdere bijeenkomsten met een bezinnend karakter over de verdere ontwikkelingen binnen de technologische wetenschap, vond ik dit laatste congres één van de meest waardevolle bijdragen in de discussie over het al of niet geoorloofde gebruik van de middelen en mogelijkheden, die door de ICT ons geboden worden. Kennisname van het bij dit congres aangeboden boek met de prikkelende titel: ICT uitdaging of bedreiging? is dan ook niet alleen van belang voor onderwijsgeveenden, maar verdient ook zeker de belangstelling van allen, die zich betrokken mogen weten bij de opvoeding van onze kinderen. Ouders, ambtsdragers en leidinggeveenden bij het jeugdwerk binnen onze kerken. Het mag ons genoegzaam bekend zijn, dat hoewel het bezit van de computer niet meer weg te denken is uit onze gezinnen, het verantwoord gebruik ervan nog steeds de gemoederen bezig houdt. Dat geldt niet alleen binnen het onderwijs, maar zeker niet minder binnen de kerken. De aarzeling, die ik

aanvankelijk bemerkte, bij de redactie van Bewaar het Pand, toen ik kwam met het voorstel om over dit thema enige artikelen te willen schrijven, maakte mij wel duidelijk hoezeer dit onderwerp ook binnen onze kerken gevoelig ligt. Ik hoop dan ook in mijn toekomstige bijdragen geen nieuwe moeiten op te roepen, maar alleen een poging te doen om een zo reëel mogelijk beeld te schetsen van het nut van ICT en de daarmee verbonden bezwaren. Mijn bijdragen zullen zoveel mogelijk informatief gericht zijn met een bezinnend karakter en met geen andere bedoeling om u te dienen in een wereld, waarin de veranderingen zich in zo'n snel tempo blijven voltrekken, dat niemand in staat is zonder kennis daarvan op een verantwoorde wijze in te spelen.

Op zoek naar wijsheid in de informatiestroom

Zo luidt de ondertitel van het eerder genoemde boek ICT uitdaging of bedreiging? De samenstellers hebben daar o.a. willen aangeven, dat wij leven in een steeds veranderende wereld, waarin het uitsluitend schijnt te gaan om het vergaren van kennis en informatie. Onze overheid vervult daarbij duidelijk een leidende rol. Niet voor niets wordt er gesproken over een 'informatiemaatschappij' waarbij de 'kenniseconomie' als het meest begeerde goed wordt beschouwd. Onwillekeurig denken wij daarbij aan de ruim een eeuw geleden geopperde

ideologie van 'bouw méér scholen en wij kunnen de gevangenen sluiten'. De werkelijkheid heeft dit optimisme danig gelogenstraft. Er zijn nl. hogere waarden in dit leven, die de kwaliteit ervan bepalen. Te denken valt daarbij uiteraard aan de kennis van Gods Woord als de absolute Waarheid van elke werkelijkheid. Zij geeft ons ook in onze tegenwoordige samenleving voldoende informatie om niet uitsluitend bij mensenkennis te rade te gaan. 'Want in veel wijsheid is veel verdriet; en die wetenschap vermeerdert, vermeerdert smart' (Pred. 1:18).

Het Nationaal Kennisdebat (1996)

Het is al weer enige jaren geleden dat de toenmalige minister Ritzen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, een Nationaal Kennisdebat bijeen riep, waarin het ging om de bezinning op de 'kennis voor morgen'. Een debat, waarin min of meer futurologisch werd nagedacht over het jaar 2010 (!). regeren is vooruitzien, zo zal men gedacht hebben. Wel het toekomstgericht 'vooruitzien' kon de deelnemers aan dit Kennisdebat zeker niet ontzegd worden. Men boog zich o.a. over de vragen: 'Hoe zal de samenleving er dan uitzien? Wat moeten we met z'n allen weten en kunnen? Welke kennis is nodig om goed te functioneren?' Ook daarop werd vanuit het reformatorisch onderwijs positief gereageerd. In februari 1997 vond een congres plaats in Amersfoort, waar op een bijbels verantwoorde wijze vanuit de breedte van de gereformeerde gezindte een bijdrage werd geleverd aan het Nationaal Kennisdebat. De Bron van waaruit men echter putte was een geheel andere dan die welke als uitgangspunt diende van het door minister Ritzen bijeengeroepen congres, nl. het Woord van God. Uit het Woord vooraf uit de toen verschenen congresbundel 'Meer dan mensenkennis (over kennis in de maatschappij van morgen)', citeer ik het volgende: 'De toekomst is voor ons verborgen. We weten dat de wereldgeschiedenis zich voltrekt tussen het 'in den beginne' van Genesis 1 en 'dan zal het einde komen' van Mattheüs 24 en vastligt in Gods handen. Vanuit die zekerheid mogen we de positie voor ons en onze kinderen in de steeds sneller veranderende maatschappij proberen te bepalen. Met dit citaat wil ik van harte mijn verantwoordelijkheid verwoorden in mijn pogingen om u in de komende tijd wat meer wegwijs te maken, in het

voor velen van u ongetwijfeld wat onbekende terrein van de Informatie Communicatie Technologie. Ik wil dit dan doen in de spanning, waarin een christen zich gedurig bevindt wanneer hij zoekt te leven naar zijn goddelijke roeping: wél in de wereld, maar niet ván de wereld! Of zoals het ook wel eens in een bijdrage over de bezinning

op de ICT verwoord is: als pelgrims op de IJdelheidskermis. De steeds terugkerende vraag, die roept om een persoonlijke toepassing zal dan telkens dezelfde zijn: 'Mag zo'n leven voor u een uitdaging betekenen of vormt zij een bedreiging?'

Ds. J.H. van Dijk

Vrouw en ambt

Voor dit artikel wordt geput uit het rapport "Vrouw en ambt" dat uitgegeven is onder verantwoordelijkheid van de Generale Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland 1998. Deze Synode kwam tot de volgende uitspraak: "Dat het standpunt ten aanzien van de vrouw in het ambt, dat in de Christelijke Gereformeerde Kerken steeds heeft gegolden, schriftuurlijk verantwoord is." In het voorwoord lezen wij dat in de kerken van de Reformatie altijd gegolden heeft dat de Schrift geen ruimte biedt voor de vrouw in het ambt. In eigen kerken waren er die moeite kregen met de plaats van de vrouw in de gemeente gezien de veranderde plaats van de vrouw in de samenleving. Anderzijds vroegen ook kerken met wie wij als kerken relatie onderhouden naar ons standpunt inzake vrouw en ambt. De synode van Zierikzee van 1995 besloot daarom een studiedeputaatschap te benoemen met de opdracht om "binnen het raam van de gereformeerde Schriftbeschouwing een schriftuurlijk-gefundeerde verantwoording te geven van het standpunt ten aanzien van de vrouw in het ambt." Deputaten hebben de opdracht zo gelezen dat de mogelijkheid opengehouden diende te worden "dat de bestaande visie onhoudbaar is of bijgesteld moest worden". Deputaten hebben nauwkeurig willen luisteren naar Gods Woord. De uitspraak van de Synode van 1998 houdt in dat het gezaghebbend leiding geven aan de gemeente aan de man en niet aan de vrouw toekomt. Hiermee wordt niets afgedaan van de gelijkwaardigheid van man en vrouw zowel in de schepping als in de verlossing, maar deze uitspraak houdt wel rekening met de eigen plaats die de HEERE Zelf in Zijn Woord in de gemeente aan man en vrouw geeft. Directe aanleiding voor de Synode om zich bezig te houden met vragen rondom vrouw en ambt is de instructie van de particuliere synode van het westen. Maatschappelijke,

kerkelijke en theologische ontwikkelingen vragen aandacht voor de kwestie van vrouw en ambt. Binnen en buiten Nederland zijn kerken met vrouwelijke ambtsdragers. De Nederlandse Gereformeerde Kerken hebben in 1995 besloten het in de vrijheid van de plaatselijke gemeente te laten om vrouwelijke diakenen aan te stellen. Ook de landelijke werkgroep Kerk en Vrouw heeft de bezinning op deze zaken versterkt. Tot voor 1998 was er geen officiële uitspraak van een generale synode over de zaak van vrouw en ambt.

Andere kerken.

Wat Nederland betreft kan samenvattend het volgende genoemd worden: In de Nederlandse Hervormde Kerk is in 1958 het ambt van ouderling en diaken opengesteld voor vrouwen, in 1966 ook het ambt van dienaar des Woords. Gereformeerde Kerken in Nederland. In 1930 concludeerde de synode dat het kiesrecht regeermacht is. De synode van 1969/70 stelt de ambten open voor de vrouwen. Nederlands Gereformeerde Kerken. In 1995 werd het in de vrijheid van de plaatselijke kerken gesteld het diakenambt voor vrouwen open te stellen. Ook in het buitenland is over vrouw en ambt nagedacht. Ook in kerken waarmee onze kerken een nauwere band hadden of hebben. De Gereformeerde oecumenische Raad heeft uitgesproken dat vrouwen niet kunnen worden toegelaten als lerend en regerend ouderling. Ook werd gesteld dat er geen schriftuurlijk bewijs is dat vrouwen het ambt van diaken hebben bekleed. De ambten kunnen dus voor de vrouw niet worden opengesteld (uitspraak van 1976). In 1995 hebben onze kerken besloten zich aan te sluiten bij de International Conference of Reformed Churches (ICRC). Deze organisatie heeft geen uitspraak gedaan. Die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika. Ook de GKSA kwam tot de conclusie dat vrouwen niet hebben

gefunctioneerd in de bijzondere diensten van dienaar des Woords of ouderling en dat er geen overtuigend bewijs is dat de vrouwen in het diakenambt hebben gediend (1988). Een verzoek om revisie dat in 1994 bij de synode werd ingediend werd niet ingewilligd. Christian Reformed Church of North America. In deze kerken is sprake van een zigzagkoers waardoor grote onrust is ontstaan.

Kerkelijke uitspraken over vrouw en ambt binnen eigen kerkverband.

Twee zaken zijn besproken die raakvlakken vertonen met de zaak van 'vrouw en ambt' namelijk de plaats van de diakenen in de kerkenraad en het kiesrecht van de gemeente. Wanneer het ambt van diaken niet van gelijke waarde zou zijn als het ambt van ouderling, dan zou een situatie denkbaar zijn waarin het ambt van de barmhartigheid wel voor vrouwen opengesteld kan worden terwijl het ambt van ouderling en predikant alleen aan de mannen blijft voorbehouden. Prof. Hovius sprak in 1951 uit dat naar zijn mening de diakenen tot de kerkenraad behoren. De synode van 1953 kreeg met deze vraag te maken. In 1956 sprak de synode uit: "Omdat de diakenen tot de kerkeraad behoren, moeten zij, met inachtneming van het bijzonder karakter van hun ambt, kunnen worden afgevaardigd naar de meerdere vergaderingen." De synode van 1971/72 heeft dit definitief geregeld. De vraag naar het stemrecht van vrouwen kwam op de synode van 1965/66 ter sprake. Deze synode stelde dat de zaak van het kiesrecht van de gemeente geheel los moet worden gezien van de vraag naar de toelating van de vrouw in het ambt. De gedachte dat het kiezen door vrouwen een opstapje zou zijn naar de vrouw in het ambt werd duidelijk afgewezen. De synode van 1968/69 sprak uit "dat deelneming van de zusters aan de verkiezing van ambtsdragers niet is te beschouwen als een stap op weg naar het toelaten van de vrouw tot het bijzonder ambt." De weg naar de vrouw in het ambt werd op deze wijze duidelijk afgegrensd.

Achtergrond van de ambten in Oude en Nieuwe Testament.

In het Oude Testament lezen we van koningen, priesters, profeten en oudsten. In de tijd van het Nieuwe Testament hebben de oudsten bepaalde bevoegdheden in de synagoge. We komen profetessen tegen in het Oude

Testament: Mirjam, Hulda en Noadja. Maar we lezen niet van een priesteres of een vrouwelijke oudste. Vanuit de oudste in het Oude Testament lopen verbindinglijnen naar de oudste in het Nieuwe Testament en de latere presbyter/ouderling in de kerkgeschiedenis. Vanuit het Oude Testament kunnen slechts enkele zeer algemene lijnen getrokken worden. In Christus komen de lijnen van Oude en Nieuwe Testament bij elkaar. Christus is Profeet, Priester en Koning. In de eerste eeuw na Christus werden ambten in de wereld aangeduid met woorden die eer geven aan de mens. Zulke aanduidingen ontbreken in het Nieuwe Testament. In de Kerk is geen plaats voor eigen eer, waardigheid of machtspositie. In het Nieuwe Testament is een veelheid van woorden die een bijzondere positie in de gemeente aanduiden. Hiervan worden niet de vrouwelijke vormen gebruikt, met uitzondering van profetes (Anna, Lucas 2: 36 en Izebel als valse profetes in Openb. 2: 20). Alle ambtelijke dienst in het Nieuwe Testament wordt 'diakonia', dienen genoemd. Dit in navolging van Christus die niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen. Vanuit het apostelambt is er een ontwikkeling waar te nemen naar oudsten/ presbyters, oudsten/ episkopen en diakenen: verkondiging, pastoraat en diaconaat. Christus heeft niet per decreet ambten ingesteld, opgelegd en meegegeven. De Heilige Geest heeft de gemeente voorzien van ambten en diensten. Hierbij valt te bedenken dat niet elke gave in de gemeente een ambt is.

De historische vormgeving van de ambten.

De ambten zoals wij die kennen in onze kerken van gereformeerde signatuur zijn niet rechtstreeks te herleiden tot de bijbel. Tot aan de Reformatie zien we een ontwikkeling naar heersen (de paus aan het hoofd van de kerk). De gedachte aan dienen komt op de achtergrond. Gezag komt van bovenaf en dient gehoorzaamd te worden. De huidige ambtelijke en kerkelijke structuren zijn ontwikkeld in de tijd van de Reformatie. De Dordtse Synode sprak uit dat er vier diensten zijn: dienaar des Woords, doctor ecclesiae (hoogleraar), ouderling en diaken. Luther stelt het algemene priesterschap van de gelovigen centraal. Naast het predikambt kent Luther alleen nog het ambt van diaken. Bucer komt tot de gedachte dat er naast predikanten en diakenen

ouderlingen nodig zijn om de kerkelijke tucht te kunnen laten functioneren. De leer over de ambten bij Calvijn heeft grote invloed uitgeoefend. Calvijn richt zich tegen de roomse en doperse opvattingen. Calvijn ziet opzicht en tucht over leer en leven niet als taak van de overheid, maar als taak van de kerk zelf door middel van ouderlingen. Calvijn maakt onderscheid tussen tijdelijke en blijvende ambten. Tot de tijdelijke ambten rekent hij apostelen, profeten en evangelisten en tot de blijvende herders, leraars, ouderlingen en diakenen. Calvijn heeft bij de Wederdopers heel wat uitwassen gezien van de 'profeten'. Calvijn spreekt over twee soorten diakenen. Sommigen hebben meer een administratieve en financiële taak en anderen meer een praktische taak

zoals bijvoorbeeld de weduwen uit 1 Timotheus 5: 9. Ook spreekt Calvijn over tweemaal ouderlingen: sommigen hebben een taak in opzicht en tucht over de gemeente; anderen houden zich bezig met de prediking en de bediening van de sacramenten. Zo treffen we bij Calvijn de drieslag prediking- pastoraat- diaconaat aan. Voetius beschouwt diaconessen samen met bijvoorbeeld de proponenten, ziekentroosters, catechiseermeesters, voorlezers en voorzangers tot de blijvende hulpdiensten in de kerk, maar hij laat het in de vrijheid van de kerken om naar bevind van zaken meer of minder van deze diensten in te stellen. Het gaat bij Voetius om helpsters van de diakenen.

Ds. A. van Heteren.

Voor de jeugd

Geestelijke wapenuitrusting (7)

'Helm der zaligheid'

Toen Job zo zwaar beproefd werd, droeg hij een 'helm', namelijk de helm van de hoop. We lezen in Job 13:15 'Ziet zo Hij (dat is God) mij doodde, zou ik niet hopen?' Je zou toch wanhopen, wanneer je al je bezittingen, je kinderen en je gezondheid kwijt was. Toch wanhoopde hij niet aan God. Job bleef op zijn God vertrouwen. Wat is daar het geheim van? Hij droeg in zijn zware beproevingen en aanvechtingen de 'Helm der zaligheid'. Wil je weten, wat dat is? Lees mee.

Betekenis

De antieke soldaat uit de Romeinse tijd droeg een prachtige helm. Deze was bedoeld als sieraad en bescherming. Het laatste gold vooral in combinatie met het schild. Immers het hoofd stak soms boven het schild uit. Door de helm werd het hoofd beschermd. Paulus gebruikt het als een beeld, om opnieuw een onderdeel van de geestelijke wapenuitrusting te typen. We komen het meer tegen in de bijbel, bijv. Jes.59:17 'Helm des heils'; 1 Thess.5:8 '.....tot een helm de hoop der zaligheid.' Dan zijn we bij het woord, waar we zijn moeten, nl. de hoop. De bijbelse hoop bestaat uit de gehoopte zaak en het hopen zelf. Ik zal het met een voorbeeld duidelijk maken. Jullie hebben allemaal wel eens gehoord van Kaap de Goede Hoop. Deze kaap bevindt zich in het uiterste zuiden van Afrika. Vroeger

voeren de schepen er langs, om India te bereiken. Wanneer de kaap was bereikt waren ze op de helft van de reis. De zeelui stonden aan allerlei gevaren bloot. Als ze in de buurt van Zuid-Afrika waren, hoopten zij spoedig Kaap de Goede Hoop in het zicht te krijgen. Het kon stormen, mistig zijn, regenen, waardoor het zicht belemmerd werd, toch voeren ze richting Kaap de Goede Hoop, in de hoop daar veilig aan te komen. De bijbelse hoop richt zich op de HEERE en Zijn Woord. Psalm 119:81 'Op Uw Woord heb ik gehoopt'; In Jer.17:13 wordt de HEERE 'Israëls Verwachting' genoemd en in 1 Tim.1:1 wordt de Heere Jezus 'Onze Hoop' genoemd. In Efeze 6:17a is er sprake van de 'Helm der zaligheid'. In het grieks staat eigenlijk 'de helm van het zaligmakende, het verlossende (van God)'. Het gaat niet om een reddende helm, maar om de reddende God! Daar richt zich de ware hoop op.

Nut

In ons taalgebruik is hopen altijd gemengd met twijfel. Als we zeggen: 'Misschien wordt het mooi weer'. Dan weten we het niet zeker. Zo is het niet met het bijbelse hopen van Gods kinderen. Hun hoop ligt vast. Van nature leven wij zonder hoop en zonder God in deze wereld. (Efeze 2:12) Er is wel veel valse hoop, zelfs onder hen die menen te geloven. In de bijbel is sprake van de hoop van de huichelaar. In Job 8:13 en 27:8 wordt deze hoop een 'huis der spinnenkoppen' genoemd.

Zoals een spinnenweb zo stuk is, zo houdt de hoop van huichelaar geen stand. Juist als het gaat stormen, de winden van de beproevingen steken op, het ruisen van de aanvechtingen wordt gehoord, dan blijkt het anker der hoop van de huichelaar geen grond te hebben. De hoop van Gods kinderen is blijvend en houdt stand in de grootste stormen. De hoop is voor hen een sieraad. Spreuken 10:6 'de zegeningen zijn op het hoofd van de rechtvaardigen'.

1. De hoop beschermt het hoofd. Onder andere het geheugen, de hoop houdt het werk Gods in herinnering. Door de helm der zaligheid kan Satan de hersens niet inslaan. 'Ik zal gedenken, hoe voor deze, ons de HEER' heeft gunst bewezen'. (Ps.77) Gods Geest brengt Gods beloften in herinnering, Hij wijst erop hoe de HEERE vroeger heeft uit- en door geholpen.
2. Deze helm beschermt de ogen des geloofs, om in alle omstandigheden op de HEERE te blijven zien.
3. Deze helm beschermt de oren des geloofs. Habakuk stond op zijn wachtpost, om te luisteren wat de HEERE in hem spreken zou. Hij hoorde de hoopvolle woorden: '...zo Hij vertoeft verbeidt (verwacht, dat is hoop op Hem) Hem, want Hij zal gewisselijk komen'. (Hab.2:1-4)
4. Deze helm beschermt het geestelijke leven. 1 Petr. 1: 3 spreekt van een 'levende hoop', d.w.z. een hoop die door duizend duivels niet uitgeblist kan worden.
5. Deze helm geeft lijdzaamheid, om te leren wachten op de vervulling van Gods beloften. Abraham heeft tegen hoop op hoop geloofd. (Rom.4:18) De omstandigheden, de onvruchtbaarheid zeiden dat er nooit iets terecht zou komen van Gods belofte en toch bleef Abraham hopen en steunen op de almacht Gods.
6. Deze helm maakt het hart moedig. Psalm 27:3 en 6.
7. Deze helm doet de gelovige hopen op een volkomen verlossing. Lees Psalm 42 en Lukas 21:28. Ik heb jullie weer veel aangereikt. Maak er studie van, doe het biddend. Vraag om deze hoop. De volgende keer wil ik er verder over schrijven en ingaan op de vraag: 'Hoe maak je gebruik van de bijbelse hoop?' Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

Boekbesprekingen

Johannes Calvijn, **Naar Zijn wil**, 62 blz., f. 14,75, Uitgeverij De Banier-Utrecht. In dit kleine boekje kan kennis gemaakt worden met enkele aspecten uit het werk van Calvijn. De volgende onderwerpen worden in het kort aan de orde gesteld: De blijde boodschap, het Woord van God, de Kerk, het geloof, het gebed en het christelijk leven. Om u een indruk te geven van de inhoud van dit boekje geven wij een citaat van de blz. 60 en 61: "Maar bij al de gehoorzaamheid die wij, zoals wij zagen, aan het gezag van de overheid schuldig zijn, moeten wij altijd de uitzondering maken, ja, daarop voor alles acht geven, dat die gehoorzaamheid ons niet afleidt van Hem, aan Wiens wil alle wensen van de koningen onderworpen zijn en voor Wiens geboden hun bevelen moeten wijken en voor Wiens majesteit hun regeermacht zich moet buigen, gelijk dat behoort. Want de Heere is de Koning der koningen, naar Wie, als Hij Zijn mond opendoet, alleen, voor allen en boven allen, geluisterd moet worden. Maar wij zijn aan hen, die over ons gesteld zijn, als aan mensen onderworpen, maar niet zonder met God rekening te houden! Wanneer zij iets bevelen dat tegen Zijn wil ingaat, dan is daarvoor geen plaats en het is niet geldig. Daarbij staan wij op geen enkele manier de waardigheid, die de overheid toekomt, in de weg. Want haar geschiedt geen onrecht, zolang zij op grond van de geheel enige en hoogste majesteit van God tot de orde geroepen wordt. Ik weet echter welk een groot gevaar zulk een standvastigheid bedreigt. Maar laten wij ons dan dat woord van de hemelse heraut, Petrus, voor gezegd houden: 'Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan de mensen.' " Moge het lezen van dit boekje brengen tot het lezen van de werken van Calvijn.

Dr. R. Seldenrijk, **Man en vrouw in de traditie der eeuwen**, 383 blz., f. 39,95, Uitgeverij Groen-Heerenveen. De ondertitel luidt: 'Ethische overwegingen bij aspecten van levensstijl.' De auteur heeft een biomedische opleiding gevolgd, wat in dit boek duidelijk te merken is, en is directeur van de Nederlandse Patiënten Vereniging. Eerder verscheen bijvoorbeeld van zijn hand een boek getiteld 'Organen

en weefsels op reis', indertijd ook besproken in 'Bewaar het Pand.' De schrijver noemt het nu verschenen boek een stukje 'micro-ethiek', dat wil zeggen dat het boek een ethische afweging wil zijn op een beperkt terrein, namelijk de christelijke levensstijl. In de verantwoording die vooraf gaat aan het boek geeft Seldenrijk aan dat de scheppingsordening in de Bijbel al minder dreigt te worden verstaan, ook binnen de kerk. De auteur wijst erop dat het gevaar ons bedreigt dat ons denken niet meer wordt bepaald door de Schrift, dan is het Woord geen lamp meer voor onze voet. Als de Schrift niet meer bepalend is, slaat de wereldwijking toe. Helaas moet terecht gesteld worden dat in Nederland de vanzelfsprekendheid van christelijke waarden en normen voorbij is. Europa is het enige werelddeel waar de kerk niet groeit. In de westerse cultuur en kerk slaat de twijfel aan het bestaan van uiterste waarden en waarheden toe. Een oorzaak van verval is een verstandelijke (dat is iets anders dan verstandige) en te rationalistische benadering van de Bijbel. Bron van handelen is vaak het drijfzand van de ervaring en niet de vastheid van de openbaring. We zien dat bij iemand als Kuitert. Voor velen is het moeilijk geworden om precies te weten wat goed of kwaad is. Zonder het licht van Gods Woord komt ons verduisterde verstand hier nooit uit. Seldenrijk beoogt in zijn boek een kritische reflectie op het emancipatiestreven. De scheppingsorde is voor hem een centraal Bijbels gegeven. Het moderne emancipatiestreven doorbreekt de scheppingsordening. Er dient in navolging van Luther en Calvijn geluisterd te worden naar Gods Woord. De schrijver brengt terecht onderscheid aan tussen de heilbrengende Traditie en de menselijke tradities. Het boek bevat acht breed uitgewerkte hoofdstukken:

- 1 Gods Woord is volkomen.
- 2 Vrouwen zijn geen mannen.
- 3 Christelijke verhoudingen tussen man en vrouw.
- 4 Cultuur en kleding.
- 5 Bijbel en kleding: uiterlijk en innerlijk.
- 6 Haardracht, hoofdbedekking en engelen.
- 7 Waar twist en wrok verdwijnt.
- 8 Gods Woord houdt eeuwig stand.

Achterin het boek vinden we: Bronvermelding, register van personen, register van zaken en een register van Bijbelplaatsen. Dit vergemakkelijkt het gebruik maken van het boek. Zo zijn bepaalde onderwerpen en zaken gemakkelijk na te trekken.

De schrijver geeft over de behandelde zaken veel informatie. Ook in het notenmateriaal wordt veel aangedragen. Seldenrijk schrijft vele behartenswaardige dingen ten aanzien van zaken die steeds meer als onbelangrijk ervaren worden in onze tijd. Zo schrijft hij ondermeer: "Er mag geen misverstand over bestaan dat haardracht, kleding en levensstijl weliswaar onder traditionele invloed staan, maar ook behoren tot het bijbelse patroon van waarden en normen." De wisseling van stijl en zede dient altijd begrensd te worden door de eigenheid van man en vrouw. We leven in een tijd waarin alles wordt gerelativeerd door te wijzen op een bepaalde cultuur of op tijdsomstandigheden, terwijl het wezen toch niet zonder vorm kan. Man en vrouw dienen qua kleding, haardracht en hoofdbedekking in de eredienst onderscheiden te zijn. De auteur geeft er blijk van zijn tijd te kennen en informeert ons grondig. Zo kunnen we op blz. 66 en 67 lezen over houseparty's en wat daarbij plaatsvindt. Het demonische wordt gepropageerd en benadrukt. Er komen veel toespelingen op bijbelse thema's voor. Alleen al de namen van sommige party's spreken voor zichzelf: 'All te Way to Heaven' (=Helemaal naar de Hemel), "Trip to Hell" (=Reis naar de Hel) etc. Terecht lezen we op blz. 139 dat de belangrijkste reformatoren en nadere

reformatoren altijd en zonder twijfel de dienst van Woord en sacrament gereserveerd hebben voor mannen. Een voetnoot vermeldt dat nog in 1996 een apostolische brief uitging van paus Johannes Paulus II waarin het gaat over de niet-wijding van vrouwen tot priester. Op blz. 139 staat: "Concluderend moeten we erkennen dat er in de kerk van Oost en West nooit geordende vrouwen als dienaren van Woord en sacrament hebben gefunctioneerd. Op blz. 188 troffen wij behartenswaardige zaken omtrent onze kleding aan. We willen u een citaat geven: "Het gewaarworden van de naaktheid, dit onaangename gevoel van schuld, proberen Adam en Eva te verbergen met vijgenbladeren. Het enige dat ze daardoor bereiken, is schijnzaligheid, dat is eigengerechtigheid. De schaamte voor God, die op de vlucht drijft, wordt slechts overwonnen door de vergeving; de kracht van de verlossing is zo machtig, dat er voor machteloze zelfhandhaving geen ruimte meer is. Te midden van deze schuld slacht de HEERE dieren om de schuld te bedekken, omdat het vlecht-sel van bladeren in Zijn ogen onge-

noegzaam is. God hangt de dieren-vacht niet als een rok om de heup (zoals de vijgenbladeren), maar als een 'ketoneth', een om de schouder gehangen kleed dat tot over de heup afhangt." Het boek is een goed studieboek, veel zaken kunnen gemakkelijk nagezocht worden met behulp van de registers achterin. Aanbevolen ter bestudering van en meningsvorming omtrent de behandelde zaken.

Barendrecht

D.V. Zaterdag 15 september 2001 zal ds. K. Visser bevestigd worden als predikant van de Chr. Geref. Kerk te Barendrecht in de Eben-Haezerkerk, Voordijk 252 te Barendrecht. Aanvang dienst 15.00 uur. Bevestiger Ds. M.C. Tanis. Aansluitend zal de intrede plaatsvinden. Na de dienst kunt u ds. Visser en zijn gezin ontmoeten in de zaal, waar u ook een kopje koffie en een broodje kunt nuttigen.

Nieuw adres fam. ds. K. Visser:
Voordijk 247
2992 AL Barendrecht
tel. 0180 - 613069

BKG

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp.

omdat zorg meer is dan geholpen worden.....

*Wij bieden u verantwoorde Kraamzorg en Gezinszorg indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, **maar ook** als u verantwoorde zorg op maat wenst. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent (soms) meer dan standaard hulpverlening. Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.*

Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem contact op om uw mogelijkheden te bespreken en u ontvangt vrijblijvend het BKG informatiepakket.

U kunt de BKG bereiken via onze centrale inlichtingen en inschrijftelefoon voor **kraamzorg en gezinszorg**,

0341-270778.

(Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 09.00.uur en 12.00.uur.)

Lukt het u niet persoonlijk contact met ons te krijgen spreekt u dan onze voicemail in. U wordt dan zo spoedig mogelijk teruggebeld.

BKG, de zorgverlener die voelt wat u bedoelt!

't Boekendal

Winkelcentrum Urkerhard
Nagel 48, 8321 RG Urk

Tel: 0527 - 682110 Fax 0527 - 688668

**Boeken & Bijbels
CD's en Bladmuziek
Schoolartikelen
Kadoartikelen
Kopieerservice
Wenskaarten**

Verzending door heel Nederland